Латвия

EUROPEAN UNION AGENCY FOR ASYLUM

ОН ЧИ КИ ШУМО БОЯД ДАР БОРАИ РАСМИЁТИ САРҲАДИИ ПАНОҲАНДАГИИ ИТТИҲОДИ АВРУПО ДОНЕД

TAJIK

Шумо айни замон дар Латвия ҳастед, ки яке аз кишварҳои EU+ мебошад.
Кишварҳои EU+ инҳоянд:

27 кишвари узви Иттиҳоди Аврупо (ИА): Австрия, Белгия, Булғористон, Ҷумҳурии Чех, Дания, Фаронса, Юнон, Хорватия, Эстония, Италия, Ирландия, Латвия, Литва, Люксембург, Кипр, Малта, Нидерландия, Лаҳистон, Португалия, Руминия, Словакия, Словения, Финландия, Испания, Маҷористон, Олмон, Шветсия ва

чор кишвари дигар: Исландия, Лихтенштейн, Норвегия ва Швейтсария.

МУНДАРИҶА

Ҳимояи байналмилалӣ (паноҳандагӣ) чист? 3

Расмиёти паноҳандагӣ чӣ гуна аст? 4

- Расмиёти сарҳадии паноҳандагӣ чӣ гуна аст? 6
- Он чӣ қадар вақт мегирад? 7
- Бақайдгирӣ ва пешниҳоди дархост кай ва дар куҷо сурат мегиранд? 8
- Дар рафти бақайдгирӣ ва пешниҳод чӣ хоҳад шуд? 9
- Расмиёт чӣ гуна аст, агар шумо бо кӯдакон ё калонсоли таҳти сарпарастӣ омада бошед? 12
- Кадом кишвар дархости шуморо баррасӣ хоҳад кард? 13
- Дархости шумо чӣ гуна баррасӣ хоҳад шуд? 14
- Шумо қарорро дар бораи дархости худ барои ҳимояи байналмилалӣ чӣ гуна хоҳед гирифт? 17

Ҳуқуқҳои шумо кадомҳоянд? 18

Уҳдадориҳои шумо кадомҳоянд? 22

Агар шумо уҳдадориҳои худро иҷро накунед, чӣ оқибатҳо хоҳанд дошт? 26

Мақомот эҳтиёҷоти махсусро чӣ гуна ба назар мегиранд? 28

Чӣ бояд кард, агар шумо хоҳед, ки ба кишвари худ баргардед? 29

ҲИМОЯИ БАЙНАЛМИЛАЛӢ ЧИСТ?

Шумо мумкин аст ба ҳимояи байналмилалӣ ниёз дошта бошед, агар бинобар тарси таъқиб ё дучор шудан бо хатари воқеии зарари ҷиддӣ натавонед ба кишвари худ баргардед. Ин, барои мисол, ба ин маъност, ки ба ҳаёт ё озодии шумо хатар таҳдид мекунад ва мақомоти кишваратон шуморо аз хатаре, ки бо он рӯбарӯ ҳастед, ҳимоя намекунанд.

Шумо ҳуқуқ доред барои ҳимояи байналмилалӣ дархост пешниҳод кунед.

Дар Аврупо ҳимояи байналмилалӣ метавонад шаклҳои гуногун дошта бошад: **мақоми гуреза** ё **мақоми алтернативӣ**.

Ҳимояи байналмилалиро инчунин паноҳандагӣ низ меноманд.

РАСМИЁТИ ПАНОҲАНДАГӢ ЧӢ ГУНА АСТ?

Дар рафти расмиёти паноҳандагӣ мақомот арзёбӣ мекунанд, ки оё шумо ба ҳимояи байналмилалӣ ниёз доред ё не, ва агар ҳа, пас кадом навъи ҳимоя барои шумо муносиб аст. Дар рафти ин расмиёт шумо имкон хоҳед дошт, ки тамоми сабабҳои тарки хона ва кишвари аслии худро шарҳ диҳед. Бо масъулон дар бораи ҳамаи сабабҳои тарки кишваратон ошкоро суҳбат кунед.

Пас аз он ки шумо барои ҳимояи байналмилалӣ дархост пешниҳод кардед, шумо дархосткунандаи ҳимояи байналмилалӣ ба шумор меравед.

Тамоми маълумоте, ки шумо ба мақомот ошкор мекунед, махфӣ боқӣ мемонад. Ин маълумот ҳеҷ гоҳ бо онҳое, ки шумо аз онҳо ҳимоя мехоҳед, мубодила нахоҳад шуд.

Расмиёти додани паноҳандагӣ марҳилаҳои зеринро дар бар мегирад.

РАСМИЁТИ САРҲАДИИ ПАНОҲАНДАГӢ ЧӢ ГУНА АСТ?

Расмиёти сарҳадии паноҳандагӣ ба ин маъност, ки то дами баррасӣ шудани дархостатон:

- шумо бояд дар як макони мушаххаси муайяншуда бимонед ва
- ба шумо иҷозат дода намешавад, ки бидуни иҷозат ба ҳудуди Латвия ворид шавед.

Агар шумо бо оилаи худ омада бошед, шумо метавонед якҷоя бо аъзои наздики оилаатон (ҳамсар, шарик, кӯдакони ноболиғ ва кӯдакони болиғи таҳти сарпарастӣ) ҷойгир карда шавед.

Расмиёти сарҳадии паноҳандагӣ метавонад дар ҳолатҳои зерин татбиқ карда шавад:

- шумо ба таври ғайриқонунӣ ба кишвар ворид шудаед ва дар нуқтаи гузаргоҳи сарҳадӣ ё дар минтақаи транзитӣ барои ҳимояи байналмилалӣ дархост пешниҳод кардаед;

- шумо сарҳадро ба таври ғайриқонунӣ убур кардаед;

- шумо дар баҳр наҷот дода шудаед;

- шумо ба ин кишвар аз кишвари дигари EU+ интиқол дода шудаед.

Расмиёти сарҳадии паноҳандагӣ бинобар як қатор сабабҳо татбиқ карда мешавад, ба монанди ҳолатҳое, ки:

- шумо дидаву дониста маълумоти бардурӯғ ё ҳуҷҷатҳои қалбакӣ пешниҳод кардаед, ё маълумоти муҳимро пинҳон доштаед ё ҳуҷҷатҳои марбут ба шахсият ё шаҳрвандии худро пинҳон кардаед, ё ҳуҷҷатҳои шахсият ё сафари худро нобуд кардаед; ё
- шумо ба амният таҳдид мекунед; ё
- одамони кишвари шумо, ки барои ҳимояи байналмилалӣ дархост пешниҳод мекунанд, умуман дар зери хатари таъқиб ё зарари ҷиддӣ қарор надоранд.

Шумо метавонед аз мақомот бипурсед, ки чаро дар мавриди шумо расмиёти сарҳадии паноҳандагӣ татбиқ карда шуд.

ОН ЧӢ ҚАДАР ВАҚТ МЕГИРАД?

Расмиёти сарҳадии паноҳандагӣ то 12 ҳафта аз санаи бақайдгирии дархости шумо давом мекунад. Агар шумо ба кишвари дигари EU+ интиқол дода шавед, расмиёт метавонад то 16 ҳафта давом кунад.

Агар шумо дар давоми ин муддат қарорро нагиред, ба шумо иҷозат дода мешавад, ки ба ҳудуди кишваре, ки дархости шумо дар он ҷо баррасӣ мешавад, ворид шавед.

Дар ҳолатҳои истисноӣ, ҳатто агар шумо дар давоми 12 то 16 ҳафта қарорро нагирифта бошед ҳам, метавонад ба шумо ворид шудан рад карда шавад ва ҳаракати озоди шумо маҳдуд карда шавад. Агар ин ҳолати истисноӣ ба шумо дахл дошта бошад, мақомот ба шумо хабар медиҳанд ва тавзеҳоти бештар пешниҳод мекунанд.

КАЙ ВА ДАР КУҶО ДАРХОСТИ ШУМО БА ҚАЙД ГИРИФТА ВА СУПОРИДА МЕШАВАД?

Пас аз он ки шумо аз мақомот ҳимояи байналмилалӣ дархост кардед, дархости шумо дар ҳамон рӯз ва дар ҳамон макон ба қайд гирифта ва супорида мешавад. Он аз ҷониби Хадамоти давлатии марзбонӣ ба қайд гирифта ва супорида хоҳад шуд.

Хеле муҳим аст, ки шумо раванди пешниҳоди дархостро ба анҷом расонед. Агар шумо талаботи бақайдгириро иҷро накунед, дархости шумо бозхондшуда ҳисобида мешавад, магар ин ки сабаби иҷро накардани он аз иродаи шумо вобаста набошад. Ин ба он маънӣ аст, ки шумо мақоми дархосткунандаи худ, ҳуқуқ ба кӯмаку хидматрасониҳо ва ҳуқуқи худро барои мондан дар ин кишвар аз даст медиҳед.

ДАР РАФТИ БАҚАЙДГИРӢ ВА СУПОРИДАН ЧӢ ХОҲАД ШУД?

Изи ангуштонатон гирифта мешавад.

Шуморо аксбардорӣ мекунанд.

Шумо бояд тамоми ҳуҷҷатҳои тасдиққкунандаи шахсият, ҳуҷҷатҳои сафар ва дигар ҳуҷҷатҳои дахлдорро пешниҳод кунед.

Аз шумо хоҳиш карда мешавад, ки маълумоти шахсии худро пешниҳод кунед. Инчунин аз шумо дар бораи аъзои оилаатон, ки дар ин кишвар ё дар кишвари дигари EU+ зиндагӣ мекунанд, мепурсанд.

Аз шумо хоҳиш карда мешавад, ки маълумоти тамос (суроға, рақами телефон ва почтаи электронӣ)-и худро пешниҳод кунед.

Шумо ва ашёҳоятон метавонед мавриди кофтуков қарор гиред. Ашёҳои шахсии шумо ҳамчун моликияти шумо боқӣ мемонанд ва ба шумо баргардонида мешаванд, ба истиснои ашёе, ки хатарнок ҳисобида мешаванд.

Аз шумо метавонанд талаб кунанд, ки аз муоинаи тиббӣ гузаред.

Аз шумо хоҳиш карда мешавад, ки тамоми маълумот ва ҳуҷҷатҳои мавҷударо, ки дархости шуморо дастгирӣ мекунанд, пешниҳод кунед. Ин маълумот ва ҳуҷҷатҳои зеринро дар бар мегирад:

- кишвари аслии шумо ва ҳар кишваре, ки дар он ҷо зиндагӣ кардаед;
- сабабҳои тарки кишваратон ва чаро шумо намехоҳед ба он ҷо баргардед;
- ҳамаи маълумоти қаблӣ дар бораи шумо ва оилаатон;
- маълумоти муфассалтар дар бораи сафаратон ба Аврупо ва тавассути он;
- ҳамаи дархостҳои қаблӣ барои ҳимояи байналмилалӣ.

Тартиби ин қадамҳо метавонад фарқ кунад, аммо бо ҳамаи дархосткунандагон баробар рафтор карда мешавад. Маълумоти ҷамъоваришуда дар пойгоҳҳои додаҳои миллӣ ва аврупоӣ ба таври бехатар нигоҳ дошта мешавад.

Гуфтани ҳақиқат ва ҳамкорӣ бо мақомот уҳдадории шумост ва ба манфиати худи шумо мебошад.

Пас аз он ки шумо дархости худро супоридед, шумо ҳуҷҷати расмиеро мегиред, ки дархосткунандаи ҳимояи байналмилалӣ будани шуморо тасдиқ мекунад.

Шумо бояд ин ҳуҷҷатро ҳамеша бо худ дошта бошед.

РАСМИЁТ ЧӢ ГУНА АСТ, АГАР ШУМО БО КӮДАКОН Ё КАЛОНСОЛИ ТАҲТИ САРПАРАСТӢ ОМАДА БОШЕД?

Агар шумо бо шахсони зерин омада бошед:

- кӯдакони худ, ки синнашон аз 18-сола хурд аст, ё
- кӯдакони аз 18-сола хурд, ки шумо ба таври қонунӣ барои онҳо масъул ҳастед,

онҳо низ бояд барои ҳимояи байналмилалӣ дархост пешниҳод кунанд. Кӯдакон бояд ҳамроҳи шумо дар назди масъулон ҳозир шаванд.

Агар кӯдакони шумо 18-сола ё аз он калонтар бошанд, онҳо бояд дархости худро алоҳида супоранд.

Агар шумо барои шахси 18-сола ё аз он калонтар масъул бошед, ки дорои маъюбӣ асту ин маъюбӣ ба ӯ барои қабули қарорҳо монеъ мешавад, шумо метавонед аз номи ӯ барои ҳимояи байналмилалӣ муроҷиат кунед ва дархост пешниҳод намоед.

Ин шахс бояд дар вақти супоридани дархост ҳамроҳи шумо бошад.

КАДОМ КИШВАР ДАРХОСТИ ШУМОРО БАРРАСӢ ХОҲАД КАРД?

Ба шумо кафолат дода мешавад, ки яке аз кишварҳои EU+ дархости шуморо барои ҳимояи байналмилалӣ баррасӣ хоҳад кард. Шумо наметавонед он кишварро худатон интихоб кунед.

Мақомот расмиётеро иҷро мекунанд, то муайян намоянд, ки кадом кишвари EU+ барои баррасии дархости шумо барои ҳимояи байналмилалӣ масъул аст. Ин расмиёти муайян кардани кишвари

Барои ин мақсад шумо бояд ба мақомот маълумоти зеринро пешниҳод кунед.

- Агар шумо дар кишвари дигари EU+ аъзои оила дошта бошед.
- Агар кишвари дигари EU+ қаблан ба шумо раводид (виза) ё иҷозати иқомат дода бошад. (Раводид ба шумо иҷозат медиҳад, ки ба кишвар сафар кунед. Он метавонад мӯҳре дар шиносномаи шумо бошад. Иҷозати иқомат ҳуҷҷатест, ки ба шумо имкон медиҳад дар кишвар бимонед.)
- Агар шумо қаблан ба кишвари дигари EU+ ворид шуда бошед.
- Агар шумо аллакай дар кишвари дигари EU+ барои ҳимояи байналмилалӣ дархост супорида бошед.
- Агар кишвари дигари EU+ ба шумо диплом ё ҳуҷҷати тахассусии таълимӣ дода бошад.

Агар мақомот муайян кунанд, ки кишвари дигари EU+ метавонад барои баррасии дархости шумо масъул бошад, шумо дар бораи ин расмиёт, инчунин ҳуқуқ ва уҳдадориҳои худ маълумоти муфассалтар хоҳед гирифт.

Шумо метавонед маълумоти бештарро дар брошюраи алоҳида пайдо кунед.

ДАРХОСТИ ШУМО ЧӢ ГУНА БАРРАСӢ ХОҲАД ШУД?

САНҶИШИ ҚАБУЛПАЗИРӢ

Дар баъзе ҳолатҳо, баррасии пешакии дархости шумо гузаронида мешавад.

Ин баррасии пешакӣ санҷиши қабулпазирӣ номида мешавад ва то 2 моҳ давом мекунад.

Ин ба он маъност, ки мақомот аввал панҷ масъалаи зеринро баррасӣ хоҳанд кард.

- Оё ба шумо аллакай дар кишвари дигари EU+ ҳимояи байналмилалӣ дода шудааст?
- Оё шумо аллакай дар кишваре, ки узви Иттиҳоди Аврупо нест, ҳимояи байналмилалӣ гирифтаед, ки дар он ҷо бехатар хоҳед буд ва метавонед ба он ҷо баргардед?
- Оё шумо метавонед ба кишваре баргардонида шавед, ки дар он ҷо бехатар ҳастед ва дархости шумо барои ҳимояи байналмилалӣ метавонад баррасӣ шавад?
- Оё шумо барои ҳимояи байналмилалӣ пас аз гузаштани зиёда аз 7 рӯз аз гирифтани қарори бозгашт дархост пешниҳод кардед?
- Оё суди байналмилалии ҷиноӣ ё трибунал интиқоли бехатари шуморо ба кишвари дигар таъмин кардааст ё суди байналмилалии ҷиноӣ ё трибунал ҳоло ин корро анҷом дода истодааст?
- Оё шумо пас аз рад шудани дархостатон аз сабаби пешниҳод накардани далелҳои нав, такроран барои ҳимояи байналмилалӣ дархост супоридед? Унсурҳои нав метавонанд фактҳо ё далелҳои наверо дар бар гиранд, ки ниёз доштани шуморо ба ҳимояи байналмилалӣ нишон медиҳанд.

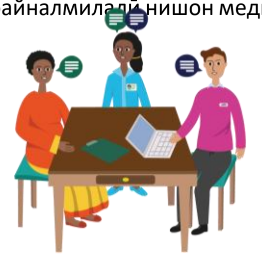

Шуморо мумкин аст ба мусоҳиба даъват кунанд, то ин масъалаҳоро муҳокима кунед. Ин **мусоҳибаи қабулпазирӣ** номида мешавад. Дар рафти ин мусоҳиба аз шумо инчунин метавонанд дар бораи сабабҳои муроҷиататон барои ҳимояи байналмилалӣ ва чаро намехоҳед ба кишвари худ баргардед, бипурсанд.

Вобаста ба ҳолати шумо оид ба масъалаҳои дар боло зикршуда:

- дархости шумо метавонад рад карда шавад, ё
- расмиёт идома хоҳад ёфт ва мақомот баррасӣ мекунанд, ки оё шумо ба ҳимояи байналмилалӣ ниёз доред ё не.

Раёсати корҳои шаҳрвандӣ ва муҳоҷират ба шумо хабар медиҳад, агар ба шумо лозим бошад ки аз санҷиши қабулпазирӣ гузаред ва тавзеҳоти бештар пешниҳод хоҳад кард.

ДАРХОСТИ ШУМО ЧӢ ГУНА БАРРАСӢ ХОҲАД ШУД?

БАРРАСИИ ДАРХОСТИ ШУМО

Мақомот баррасӣ хоҳанд кард, ки оё шумо ба ҳимояи байналмилалӣ ниёз доред ё не.

Шумо ба **мусоҳибаи шахсӣ** даъват карда мешавед.

Шумо даъватномаро тавассути почта, почтаи электронӣ, тавассути ҳисоби онлайни худ ё шахсан мегиред.

Мусоҳиба шахсан ва дар ҳолатҳои истисноӣ, фосилавӣ гузаронида мешавад.

Мусоҳиба сабт карда мешавад.

Дар рафти мусоҳиба шумо имкон хоҳед дошт, ки сабабҳои ҷустани ҳимояи байналмилалӣ ва чаро намехоҳед ба кишвари аслии худ баргардед, ба таври муфассал шарҳ диҳед.
Шумо бояд дар мусоҳибаи шахсӣ иштирок кунед ва сари вақт ҳозир шавед. Агар шумо бидуни сабаби ҷиддӣ ва узрнок дар мусоҳибаи шахсӣ ҳозир нашавед,
дархости шумо бозхондшуда ҳисобида мешавад ва парвандаи шумо дигар баррасӣ нахоҳад шуд.
Агар шумо дар рафти мусоҳиба бидуни сабаби ҷиддӣ аз ҷавоб додан ба саволҳо худдорӣ кунед,
дар ин ҳолат низ дархости шумо бозхондшуда ҳисобида мешавад.

Аз ҳар як дархосткунандаи болиғ алоҳида мусоҳиба гирифта мешавад.

Ба кӯдакони шумо имконият дода мешавад, ки дар мусоҳиба иштирок кунанд.

Пас аз мусоҳибаи шахсӣ, дархости шумо арзёбӣ мешавад. Мақомот қарор қабул мекунанд, ки оё ба шумо ҳимояи байналмилалӣ дода мешавад ё не.

Дар ҳолатҳои истисноӣ, мусоҳибаи шахсӣ метавонад гузаронида нашавад. Агар ин ҳолат ба шумо дахл доштa бошад, мақомот ба шумо хабар медиҳанд.

МУОИНАИ ТИББӢ

Мақомот метавонанд аз шумо хоҳиш кунанд, ки барои санҷиши нишонаҳои таъқиби қаблӣ ё зарари ҷиддӣ аз муоинаи тиббӣ гузаред. Муоина ройгон аст ва аз шумо барои гузаронидани он розигӣ пурсида мешавад.

Шумо аз натиҷаҳои муоина огоҳ карда мешавед ва онҳо ҳангоми арзёбии дархости шумо ба назар гирифта мешаванд. Агар мақомот муоинаро талаб накарда бошанд, шумо метавонед бо хароҷоти худатон гузаштани онро дархост кунед.

ШУМО ҚАРОРРО ДАР БОРАИ ДАРХОСТИ ХУД БАРОИ ҲИМОЯИ БАЙНАЛМИЛАЛӢ ЧӢ ГУНА ХОҲЕД ГИРИФТ?

Қарор ба таври хаттӣ тавассути почта, ба таври электронӣ ё мустақиман ба шумо ё мушовири ҳуқуқии шумо, агар дошта бошед, ирсол карда мешавад. Шумо аз натиҷаи қарор бо забоне, ки мефаҳмед, огоҳ карда мешавед.

Агар қарор манфӣ шавад, сабабҳои он дар матни қарор шарҳ дода мешаванд ва ба шумо қарор дар бораи бозгашт ба кишваратон супорида мешавад.

ҲУҚУҚИ ШИКОЯТ КАРДАН

Агар шумо ба қарор розӣ набошед, метавонед аз болои он шикоят баред. Ин ба он маънost, ки суд қарорро аз нав дида мебарояд. Шумо метавонед аз мушовири ҳуқуқӣ барои шикоят кардан ба таври ройгон кӯмак пурсед.

Мувофиқи расмиёти сарҳадии паноҳандагӣ, ба шумо иҷозат дода намешавад, ки дар ҷараёни шикоят дар кишвар бимонед, магар ин ки суд чунин иҷозатро диҳад.

Шумо метавонед барои мондан дар кишвар дар ҷараёни шикоят иҷозат пурсед.

Шумо бояд шикоят ва дархости худро барои мондан дар мӯҳлати дар қарор нишондодашуда пешниҳод кунед. Агар шумо қарори манфӣ гиред, дар ин бора маълумоти муфассалтар хоҳед гирифт.

Агар шумо бо сабабҳои дигар ҳуқуқи мондан надошта бошед, шумо бояд ҳудуди Ҷумҳурии Латвияро то санаи муайяншуда тарк кунед. Агар шумо ихтиёран тарк накунед, шуморо метавонанд маҷбурӣ баргардонанд.

ҲУҚУҚҲОИ ШУМО КАДОМҲОЯНД?

ШУМО ҲУҚУҚ ДОРЕД, КИ ТО ҚАБУЛИ ҚАРОР ОИД БА ДАРХОСТИ ШУМО БАРОИ ҲИМОЯИ БАЙНАЛМИЛАЛӢ АЗ ДАСТГИРӢ ВА ХИЗМАТРАСОНИҲОИ ҚАБУЛ БАРХӮРДОР ШАВЕД.

Ҳамчун дархосткунанда, шумо ҳуқуқ доред, ки:

- дар кишваре, ки барои баррасии дархости шумо масъул аст, дар макони таъиншудаи назди сарҳад, то анҷоми баррасӣ бимонед ва
- аз дастгирӣ ва хизматрасониҳои қабул баҳраманд шавед.

Маълумот дар бораи дастгирӣ ва хизматрасониҳои қабул, ки шумо хоҳед гирифт, дар брошюраи алоҳида дастрас аст.

ШУМО ҲУҚУҚ ДОРЕД, КИ АЗ ХИЗМАТРАСОНИИ ТАРҶУМОН БАҲРАМАНД ШАВЕД

Агар шумо бо забони латвиягӣ гапназанед, тарҷумон ба шумо барои муошират бо мақомот ҳангоми бақайдгирӣ ва супоридани дархост, инчунин дар рафти мусоҳибаи шахсӣ кӯмак хоҳад кард. Тарҷумон ба таври ройгон таъмин карда мешавад.

Тарҷумон бетараф аст, ки ин маънои онро дорад, ки ӯ ба ҳеҷ кас бартарӣ намедиҳад. Ӯ махфиятиро нигоҳ медорад ва он чизеро, ки шумо мегӯед, ба ҳеҷ кас, ба истисноии мақомоти салоҳиятдор, ошкор намекунад.

Тарҷумон ба қарори қабулшаванда оид ба дархости шумо таъсир намерасонад.

Агар шумо суханони тарҷумонро нафаҳмед ё боварӣ дошта бошед, ки тарҷумон бетараф нест, фавран ба мақомот хабар диҳед.

ШУМО МЕТАВОНЕД ТАРҶУМОН ВА МУСОҲИБАГИРИ МАРД Ё ЗАНРО БАРОИ МУСОҲИБАИ ШАХСИИ ХУД ДАРХОСТ КУНЕД, АГАР ИН БА ШУМО БАРОИ ПУРРАТАР БАЁН КАРДАНИ ФИКРАТОН КӮМАК КУНАД.

Вобаста ба сабабҳои шумо ва мавҷудияти имконият, дархости шумо қонеъ карда хоҳад шуд.

ШУМО МЕТАВОНЕД БО МУШОВИРИ ҲУҚУҚӢ (ҲУҚУҚШИНОС) МАШВАРАТ КУНЕД

Мушовири ҳуқуқӣ шахсест, ки ба шумо кӯмаки ҳуқуқии шахсӣ мерасонад ё намояндагии шуморо дар муносибат бо мақомот ба уҳда мегирад. Мушовири ҳуқуқӣ аз мақомот мустақил аст ва аз манфиатҳои шумо дифоъ мекунад. Мушовири ҳуқуқӣ метавонад ба шумо дар супоридани дархост барои ҳимояи байналмилалӣ, расмиёти паноҳандагӣ, мукотибаи расмӣ кӯмак кунад ва инчунин метавонад шуморо дар мусоҳибаи шахсиатон ҳамроҳӣ намояд.

Шумо ҳуқуқ доред, ки дар дилхоҳ марҳилаи расмиёти паноҳандагӣ, ҳатто бо хароҷоти худатон, бо мушовири ҳуқуқӣ машварат кунед.

Ҳангоми баррасии дархостатон, агар хоҳиш кунед, мушовири ҳуқуқӣ ба таври ройгон таъмин карда мешавад.

Маълумотро дар бораи мушовири ҳуқуқии худ ба мақомот пешниҳод кунед, то онҳо тавонанд ӯро дар бораи дархости шумо огоҳ созанд.

ШУМО ҲУҚУҚ ДОРЕД, КИ ОГОҲ КАРДА ШАВЕД ВА КӮМАКИ ҲУҚУҚИИ РОЙГОН ДАРХОСТ НАМОЕД

Шумо метавонед дар ҷараёни расмиёти паноҳандагӣ ба таври ройгон кӯмаки ҳуқуқӣ дархост кунед. Ин кӯмаки ҳуқуқиро барои супоридани дархости шумо низ дар бар мегирад.

Маслиҳати ҳуқуқӣ ба он маъност, ки шумо метавонед тавзеҳотро оид ба масъалаҳои зерин гиред:

- ҳуқуқ ва уҳдадориҳои шумо
- расмиёти гуногун
- масъалаҳои ҳуқуқӣ.

ШУМО МЕТАВОНЕД БО КОМИССАРИ ОЛИИ СММ ОИД БА ПАНОҲАНДАГОН (UNHCR) Ё ДИГАР ТАШКИЛОТҲО ТАМОС ГИРЕД.

Шумо метавонед дар дилхоҳ марҳилаи расмиёти паноҳандагӣ бо UNHCR ё ташкилотҳои шарики он тамос гиред ва муошират кунед.

UNHCR манфиатҳо ва ҳуқуқҳои паноҳҷӯён ва гурезаҳоро ҳимоя мекунад. UNHCR ва ташкилотҳои шарики он инчунин ба паноҳҷӯён маълумот ва дастгирӣ пешниҳод менамоянд.

Маълумоти тамос бо UNHCR ва тафсилот дар бораи ҷараёни паноҳандагӣ дар вебсайти UNHCR дар суроғаи https://help.unhcr.org/ дастрас аст.

Шумо инчунин метавонед бо дилхоҳ дигар ташкилоте, ки ба дархосткунандагон маслиҳати ҳуқуқӣ ё намудҳои дигари машваратро пешниҳод мекунад, тамос гиред.

УҲДАДОРИҲОИ ШУМО КАДОМҲОЯНД?

ҚОНУНҲОИ ИН КИШВАРРО РИОЯ КУНЕД

ДАР КИШВАРЕ, КИ БАРОИ ҲИМОЯИ БАЙНАЛМИЛАЛӢ ДАРХОСТ КАРДАЕД, БИМОНЕД

Кӯшиши ба кишвари дигари EU+ сафар карданро накунед. Макони муайянеро, ки барои мондан ба шумо дастур дода шудааст, тарк накунед. Шумо танҳо дар ҳолате метавонед ба кишвари дигари EU+ сафар кунед, ки агар мақомот ба шумо барои ин иҷозат дода бошанд.

БОВАРӢ ҲОСИЛ КУНЕД, КИ МАҚОМОТ МЕТАВОНАНД БО ШУМО ДАР ТАМОС ШАВАНД ВА ШУМО БА ВОХӮРИҲОЯТОН ҲОЗИР МЕШАВЕД.

Ҳар гоҳе ки мақомот талаб кунанд, шумо бояд дар ҳамаи вохуриҳо шахсан иштирок намоед. Шумо бояд сари вақт ҳозир шавед. Агар шумо бо сабабҳои ҷиддӣ натавонед дар вохурие иштирок кунед, фавран ба мақомот хабар диҳед ва сабабашро шарҳ диҳед.

БО МАҚОМОТ ҲАМКОРИИ ПУРРА КУНЕД

Ҳангоми дархости мақомот, шумо бояд корҳои зеринро иҷро кунед.

- Маълумоти шахсии худро пешниҳод кунед.

- Ҳуҷҷатҳои тасдиққунандаи шахсиятро пешниҳод кунед. Агар онҳоро надошта бошед, сабабашро шарҳ диҳед.

- Иҷозат диҳед, ки изи ангуштонатонро гиранд ва шуморо аксбардорӣ кунанд.

- Дархости худро дар санаи муайяншуда ва дар макони таъиншуда супоред.
- Дар мусоҳибаи шахсӣ иштирок кунед ва дар рафти мусоҳиба ба саволҳо ҷавоб диҳед.

- Розигӣ диҳед, ки худи шумо ва ашёҳои шуморо мавриди кофтуков қарор диҳанд, агар мақомот инро талаб кунанд. Кофтуков танҳо дар сурати зарурӣ ва асоснок будан гузаронида мешавад. Мақомот сабабҳои кофтуковро шарҳ хоҳанд дод. Кофтуков аз ҷониби шахси ҳамҷинси шумо ва бо эҳтиром ба шарафу эътибори инсонӣ гузаронида мешавад.

ҲАМЕША ҲАҚИҚАТРО ГӮЕД

Он чизе ки шумо мегӯед, хеле муҳим аст, зеро он дурустии маълумоти дар дархост пешниҳодшударо тасдиқ мекунад. Бинобар ин, шумо бояд софдил бошед ва дар бораи шахсияти худ, оила, кишвари аслӣ, сабабҳои тарки кишвари аслӣ ва чаро дигар наметавонед ба он ҷо баргардед, маълумоти пурра, дақиқ ва ҳақиқӣ пешниҳод кунед.

Шумо мумкин аст ҳама чизро дар ёд надошта бошед, аз ин рӯ шояд натавонед ба ҳамаи саволҳо ҷавоб диҳед. Дар ин ҳолат, ҷавобҳоро аз худ набофед, балки шарҳ диҳед, ки дар ёд надоред.

МАЪЛУМОТИ ДАҚИҚИ ТАМОСРО ПЕШНИҲОД КУНЕД ВА ДАР АЛОҚА БОШЕД

Мақомот бояд имкони бо шумо дар робита шуданро оид ба дархости шумо барои ҳимояи байналмилалӣ дошта бошанд.

Агар суроға, почтаи электронӣ ё рақами телефони шумо тағйир ёбад, фавран мақомотро дар ин бора огоҳ кунед.

ҲАМАИ МАЪЛУМОТ ВА ҲУҶҶАТҲОИ ДАСТГИРИКУНАНДАИ ДАРХОСТИ ХУДРО БА ХАДАМОТИ ДАВЛАТИИ МАРЗБОНӢ Ё РАЁСАТИ КОРҲОИ ШАҲРВАНДӢ ВА МУҲОҶИРАТ СУПОРЕД

Агар шумо ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандаи шахсият дошта бошед, бояд онҳоро дар зудтарин фурсат супоред.

Шумо бояд дигар маълумот ва ҳуҷҷатҳоеро, ки метавонанд ба мақомот дар муайян кардани кишвари масъул барои баррасии дархости шумо ё дар баррасии дархости шумо кӯмак кунанд, пешниҳод намоед. Ин ҳуҷҷатҳо метавонанд, барои мисол, шиноснома, шаҳодатномаи ақди никоҳ, ҳуҷҷатҳои оилавӣ, билети ҳарбӣ, шаҳодатномаи ҷойи кор, шаҳодатномаи ҳизби сиёсӣ, сертификатҳо, гузоришҳои судӣ ва полис, аксҳо, инчунин ҳуҷҷатҳои тиббӣ ё равонӣ бошанд.

Ба шумо лозим нест, ки ҳуҷҷатҳои дорои маълумоти умумиро дар бораи кишвари худ пешниҳод кунед. Мақомоти масъули паноҳандагӣ дар бораи вазъияти умумии кишвари шумо огоҳ мебошанд.

Шумо бояд ҳамаи маълумот ва ҳуҷҷатҳои дахлдорро ҳангоми супоридани дархости худ дар зудтарин фурсат пешниҳод кунед. Агар ҳуҷҷатҳо дарҳол дастрас набошанд, шумо бояд онҳоро дарҳол баъди дастрас шудан, то вақти қабул шудани қарор оид ба дархости шумо, тавассути почта ё почтаи электронӣ ба Раёсати корҳои шаҳрвандӣ ва муҳоҷират фиристед.

Агар имконпазир бошад, шумо бояд ҳуҷҷатҳои аслиро пешниҳод кунед. Ба шумо нобуд кардан ё партофтани ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандаи шахсият иҷозат дода намешавад. Шумо уҳдадор ҳастед, ки ҳамаи ҳуҷҷатҳои дахлдорро пешкаш кунед. Шумо ҳеҷ гоҳ набояд ҳуҷҷати қалбакӣ ё сохтаро пешниҳод кунед.

Агар имконпазир бошад ва ба шарте ки ин хатар эҷод накунад, аз дӯстон ё хешовандони худ хоҳиш кунед, ки ҳуҷҷатҳоро ба шумо фиристанд.

АГАР ШУМО УҲДАДОРИҲОИ ХУДРО ИҶРО НАКУНЕД, ЧӢ ОҚИБАТҲО ХОҲАНД ДОШТ?

РАСМИЁТИ ПАНОҲАНДАГИИ ШУМО ҚАТЪ КАРДА ХОҲАД ШУД

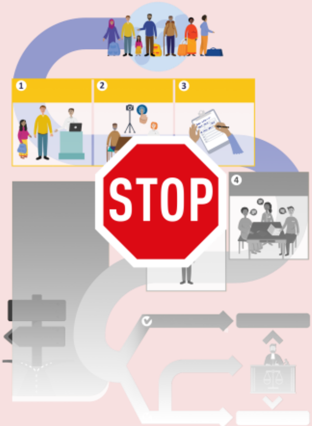

Ин ҳолат рӯй медиҳад, агар шумо аз корҳои зерин даст кашед:

- пешниҳод кардани маълумоти дархостшуда;
- иҷозат додан ба гирифтани изи ангуштон ё гирифтани акс;
- ҷавоб додан ба саволҳо дар рафти мусоҳибаи шахсӣ.

Ин инчунин рӯй медиҳад, агар:

- шумо дархости худро то санаи муайяншуда бе сабаби узрнок пешниҳод накунед;
- шумо дар мусоҳибаи шахсӣ бе сабаби узрнок иштирок накунед;
- шумо ҳангоми талаб кардани мақомот бо онҳо дар робита нашавед;
- шумо дар маконе, ки аз шумо талаб карда мешавад, намонед;
- мақомот натавонанд бо шумо дар алоқа шаванд;
- кишвари дахлдорро тарк кунед.

Дархости шумо **бозхондшуда ё радшуда** ҳисобида хоҳад шуд.
Ин маънои онро дорад, ки шумо метавонед мақоми худро ҳамчун дархосткунанда барои ҳимояи байналмилалӣ ва тамоми ҳуқуқҳои марбут ба онро аз даст диҳед.

Шумо инчунин метавонед дар дилхоҳ марҳилаи ҷараёни паноҳандагӣ қарор кунед, ки дархости худро бозпас гиред, барои мисол, агар шумо қарори ба кишвари худ баргаштанро гирифта бошед. Дар ин ҳолат, шумо мақоми худро ҳамчун дархосткунанда барои ҳимояи байналмилалӣ аз даст медиҳед.

БАЪЗЕ НАМУДҲОИ ДАСТГИРИИ ҚАБУЛ ВА БАЪЗЕ ХИЗМАТРАСОНИҲО МЕТАВОНАНД КАМ Ё ЛАҒВ КАРДА ШАВАНД

Дар баъзе ҳолатҳо, мақомот метавонанд қарор қабул кунанд, ки намудҳои муайяни дастгирӣ ё хизматрасониҳои муайянро кам ё лағв намоянд. Мақомот баъди арзёбии вазъияти шумо, дар бораи чунин қарор ба шумо тариқи хаттӣ хабар медиҳанд.

Шумо метавонед маълумоти бештарро дар брошюраи алоҳида пайдо кунед.

ДАРХОСТИ ШУМО МЕТАВОНАД ТАЪСИРИ МАНФӢ БИНАД

Агар шумо дар бораи шахсияти худ ё дархостатон маълумоти гумроҳкунанда ё бардурӯғ пешниҳод кунед, ё агар ҳуҷҷатҳоро нобуд ё қалбакӣ созед, ин метавонад ба дархости шумо таъсири манфӣ расонад. Дархости шумо метавонад рад карда шавад ва шумо метавонед ҳимояи байналмилалиро соҳиб нашавед.

Ҳимояи байналмилалӣ инчунин метавонад бекор карда шавад, агар мақомот баъдтар ошкор намоянд, ки шумо дар рафти расмиёти паноҳандагӣ ҳақиқатро нагуфтаед.

ШУМО ДАР СУРАТИ ЗАРУРАТ ДАСТГИРИИ МАХСУС ХОҲЕД ГИРИФТ

Агар ба шумо дастгирии махсус лозим бошад, шумо бояд дар зудтарин фурсат ба мақомот хабар диҳед. Ин эҳтиёҷот метавонанд дар ҳолатҳои гуногун ба вуҷуд оянд, ба монанди ҳомиладорӣ, беморӣ ё сӯиистифодаи равонӣ, ҷисмонӣ ва ҷинсӣ.

Мақомот вазъияти шуморо арзёбӣ мекунанд ва метавонанд барои осон кардани иштироки шумо дар расмиёти паноҳандагӣ дастгирии иловагӣ пешниҳод кунанд. Барои мисол, онҳо метавонанд ба парвандаи шумо кормандони махсусро таъин кунанд ё мухлати расмиёти паноҳандагиро мутобиқ созанд.

ЧӢ БОЯД КАРД, АГАР ШУМО ХОҲЕД, КИ БА КИШВАРИ ХУД БАРГАРДЕД?

Дар дилхоҳ марҳилаи расмиёти паноҳандагӣ шумо метавонед қарор кунед, ки ихтиёран бозгардед:

- ба кишвари худ ё
- ба кишвари транзитӣ, ё ба кишвари севуми дигар, агар шумо ба ин ҳуқуқ дошта бошед.

Агар шумо қарори ихтиёран бозгаштанро гиред, расмиёти паноҳандагии шумо боздошта ё рад карда мешавад ва шумо дигар ҳуқуқи мондан дар Латвияро нахоҳед дошт.

Агар шумо хоҳиши ихтиёран бозгаштанро дошта бошед, лутфан бо Хадамоти давлатии марзбонӣ ё Раёсати корҳои шаҳрвандӣ ва муҳоҷират тамос гиред. Почтаи электронии Хадамоти давлатии марзбонӣ: pasts@rs.gov.lv. Почтаи электронии Раёсати корҳои шаҳрвандӣ ва муҳоҷират: pasts@pmlp.gov.lv.

Шумо метавонед барои таъмини бозгашти бехатар ва қонунӣ машварат, инчунин кӯмак гиред.

ТАСДИҚИ ГИРИФТАНИ МАЪЛУМОТ

Корманде аз шумо хоҳиш мекунад, ки гирифтани ин маълумотро тасдиқ намоед.

Агар чизе барои шумо нофаҳмо бошад ё саволҳои иловагӣ дошта бошед, шумо метавонед ҳамеша онҳоро бипурсед.

Ин брошюра танҳо барои маълумот пешбинӣ шудааст. Он худ аз худ ягон ҳуқуқ ё уҳдадорӣ ба вуҷуд намеорад. Агентии Иттиҳоди Аврупо оид ба паноҳандагӣ (EUAA) қисми асосии ин маводро таҳия кардааст ва EUAA танҳо ба кишварҳои узви Иттиҳоди Аврупо иҷозати бознашр ва тағйир додани ин брошюраро медиҳад. EUAA барои дурустӣ, муҳтаво, пуррагӣ, қонуният ё эътимоднокии маълумоти дар ин брошюра овардашуда, ки аз ҷониби кишварҳои узви ИА ё дилхоҳ дигар шахсони сеюми масъул пешниҳод шудаанд, масъулиятро ба дӯш намегирад. На EUAA ва на ягон шахси дигаре, ки аз номи EUAA амал мекунад, барои истифодаи эҳтимолии маълумоти дар ин нашрия мавҷудбуда масъул нест.

© Агентии Иттиҳоди Аврупо оид ба паноҳандагӣ, 2025

ISBN 000-00-00-00000-0
doi: 00.0000/0000000
AA-00-00-000-LV-C